

Sommarbrev 2023

Från Svensk Fiskhälsa

Hej,

Nu är sommaren här, för några stundar semester och för andra en hektisk period med mycket arbete. Så här när halva året gått vill vi ge er en uppdatering om vad som hänt så långt under året och säga något om vad som väntar efter sommaren.

Arbetet i kontrollprogrammet Fiskhälsa är i gång. Rutiner och arbetsordning har börjat falla på plats i den nya verksamheten. Men vi är fortfarande i ett tidigt skede och ännu återstår mycket arbete för att det verkligen ska landa ute i vårt land. Kontrollprogrammet är en ny företeelse i svensk fiskodling, men det är en företeelse som har potential att skapa mycket positiva effekter. Vi ser därför med tillförsikt fram emot att fortsätta bygga vidare på denna nya funktion tillsammans med er branschaktiva och övriga intressenter under åren som kommer.

För de anläggningar som ansökt om och påbörjat sin anslutning har processen gått framåt. Behovet av förberedelse och anpassning vid en anslutning varierar mellan olika anläggningar och under vägen har vi på olika sätt försökt stötta med svar på frågor som dykt upp. Utifrån de frågor som hittills uppkommit och de områden där vi kunnat identifiera osäkerhet har vi tagit fram ett informationsmaterial med svar på vanliga frågor och förklaringar kring bland annat kravtolkning. Informationen finns både att läsa och ladda ner på vår [hemsida](#). I början av april bjöd vi in samtliga odlingsföretag och representanter för deras anläggningar som hittills påbörjat ansökningsprocessen till ett möte för att ge möjlighet att ställa frågor och diskutera utmaningar. Under mötet framkom att samtliga odlingsföretag har för avsikt att boka in anläggningsbesök vid nästa lämpliga tillfälle under året och därmed slutföra sin anslutningsprocess.

En hög anslutningsgrad kommer att ge bättre förutsättningar för positiva effekter av det frivilliga kontrollprogrammet, både för individuella verksamhetsutövare och för näringen i stort. I det tidiga skede där kontrollprogrammets verksamhet idag befinner sig är informationsspridning och anslutning av anläggningar därför av stor vikt.

Informationsspridning om kontrollprogrammet har hittills under året skett på olika sätt och i olika sammanhang, både digitalt och i samband med möten och besök på anläggningar. Utöver de anläggningar som hittills är på väg in i kontrollprogrammet har vi sedan tidigare fört dialog med ett antal fiskodlingsföretag som visat intresse för anslutning, dialogen har fortsatt och vi kommer under året också att fortsätta arbetet för att nå ut med information om kontrollprogrammet och dess fördelar till fler fiskodlingsföretag.

Det finns en stor brist på veterinärer generellt vilket drabbar alla djurhållare, även så i högsta gradfiskodlingsbranschen eftersom den i sammanhanget är marginell. Dessutom krävs ett intresse och en specialkompetens för att vara fiskveterinär. Även verksamheten inom kontrollprogrammet påverkas av denna situation då läget är mycket pressat för de fiskveterinärer som finns och tid för utbildningar och möten är svår att finna. Dialogen med Distriktsveterinärerna är dock positiv och vi fortsätter att gemensamt arbeta för att verksamheten i kontrollprogrammet ska fungera bra trots det svåra läget. Under våren var vi inbjudna till ett gemensamt möte med Distriktsveterinärerna, SVA och Jordbruksverket.

Under mötet fick vi möjlighet att presentera kontrollprogrammet, dess syfte och form. Mötet gav också tillfälle för oss att få en bättre bild av veterinärernas situation och att samtala om hur vi som organisation kan bidra till att påverka situationen till det bättre. Vi tog fasta på flera idéer som vi kommer att gå vidare med under detta och kommande år.

När det gäller den del i kontrollprogrammets verksamhet som rör olika former av kunskapspridande aktiviteter har vi planerat flera mindre aktiviteter under året. I maj och juni genomfördes två webinarier där vi dels tog tillfället i akt att informera om det frivilliga kontrollprogrammet, dels hade bjudit in föredragshållare för att tala om olika frågor som rör fiskhälsa och smittskydd. Vid det första webinariet deltog Eirik Wilkinson från Labora (Norge), han höll ett föredrag om stress och hur den påverkar fiskhälsan. Vid det andra webinariet höll tf. statsveterinär Charlotte Axén ett föredrag om vanliga sjukdomar inom svensk fiskodling. Hon presenterade också den lathund för registrering och rapportering av symptom som tagits fram tillsammans med Åke Forssén från Vattenfall. De inspelade föredragen kommer att publiceras på vår hemsida, när vi är klara med en tillbyggnation av sidan, efter sommaren. Lathunden finns att ladda ner [här](#).

I vinter kommer vi att arrangera två fiskhälsodagar på olika platser i landet. 16 november kommer vi till Jönköping och 7 december till Umeå. Genom att lägga arrangemangen i olika delar av landet hoppas vi möjliggöra för fler fiskodlare att delta. Under fiskhälsodagarna kommer vi att bjuda in föredragshållare och ge möjlighet till kunskapsutbyte och diskussion om olika fiskhälsofrågor. Utöver dessa dagar planerar vi att arrangera en digital fiskhälsokonferens under slutet av året. Konferensen kommer att vara i samma anda som förra årets fysiska konferens, men i mindre format och anpassad till det digitala mediet.

Svensk Fiskhälsas årsstämma hölls den 31 maj och kombinerades med ett mycket intressant studiebesök vid Agtiras akvaponianläggning i Härnösand. Föreningen har under våren deltagit i det nationella fiskhälsoarbetet bland annat genom deltagande i åtgärdsgrupper för handlingsplanens genomförande, där arbetet fokuserats på fiskhälsofrågor samt utbildning/kompetenshöjning. Föreningen fortsätter också att driva de frågor som sedan tidigare initierats av medlemmarna, däribland frågan om icke-tidsbegränsade eller fleråriga utsättningstillstånd för att kunna skapa stabilare förutsättningar för det förebyggande smittskyddsarbetet.

Projektet med att ta fram en webbaserad utbildningsportal och tre webbkurser har fortsatt. Planen är nu att kunna publicera den första kursen efter sommaren för att därefter fylla på med de resterande två under hösten. Även annat utbildningsmaterial och inspelade föredrag kommer att publiceras på denna nya del av Svensk Fiskhälsas webbplats.

Svensk Fiskhälsa har under våren lämnat in två projektansökningar som medsökande. Vi har dels ansökt om att, tillsammans med SVA och Vattenfall, genomföra en studie med syfte att utforma och sprida uppdaterade behandlingsrekommendationer för fisk. Om projektmedlen beviljas är förhoppningen att kunna utforma bättre vetenskapligt underbyggda och effektivare behandlingsstrategier. Dels ansökte vi, tillsammans med bland andra SLU och Vattenbrukscentrum Norr, om medel ur Jordbruksverkets utlysning för klimatanpassning för ett projekt där forskare ska titta på hur så kallade heat shock proteins (HSP) kan användas för att stärka fiskarnas förmåga att hantera exempelvis värmestress i ett förändrat klimat. För båda projekten inväntar vi just nu svar på ansökningarna.

Vi befinner oss i en situation där både teknisk och social utveckling, liksom de pågående klimatförändringarna, ändrar förutsättningarna för smittskydds- och fiskhälsoarbetet. Det leder till nya utmaningar, men också spännande möjligheter. Vi på Svensk Fiskhälsa är glada att få vara en del i detta, att kunna erbjuda stöd, verka som en plattform för informationsutbyte och att få vara med och driva utvecklingen framåt. Svensk Fiskhälsa har, som en relativt ny förening, börjat finna sin plats. Vi ser att behovet finns av en sammanhållande aktör med fokus på fiskhälsofrågor och vi är glada att axla den rollen. Vi fortsätter det arbete som vi ser som avgörande för en fortsatt hållbar svensk fiskodling och går vidare in i andra halvan av 2023 med framtidstro och en strävan att fortsätta utveckla vår verksamhet för att kunna erbjuda mer stöd till branschen i dessa viktiga frågor.

Ett stort tack till våra medlemmar och alla övriga som på olika sätt bidragit till vårt arbete hittills under 2023!

Vi önskar er en glad och skön sommar!

Vänliga hälsningar

Ordförande

Daniel Wikberg

daniel@fiskhalsa.nu

Verksamhetsansvarig

Linda Falk Wigdén

linda@fiskhalsa.nu

www.fiskhalsa.nu